09/07/2026

Προσκυνηματική Εκδρομή της Ι. Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας στον Πόντο και στην Κωνσταντινούπολη

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Προσκυνηματική επίσκεψη στα αγιασμένα και αιματοβαμμένα χώματα του Πόντου και στην ιστορική καθέδρα της Ρωμιοσύνης, την Κωνσταντινούπολη πραγματοποίησε η Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας, με την πνευματική καθοδήγηση και συνοδεία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Δαμασκηνού, από τις 30 Ιουνίου έως τις 7 Ιουλίου 2026. Η ομάδα των προσκυνητών αεροπορικώς έφτασε στο αεροδρόμιο της Σαμψούντας, μέσω Κωνσταντινουπόλεως.

Η Σαμψούντα, η ιστορική Αμισός των αρχαίων Ελλήνων αποτελεί ένα εμβληματικό λιμάνι του Ευξείνου Πόντου, προπύργιο του Ελληνισμού από την αρχαιότητα, ως αποικία των Μιλησίων τον 7ο αι. π.Χ. και έδρα της πάλαι ποτέ διαλαμψάσης Μητροπόλεως Αμισού, ενώ παράλληλα η πόλη αυτή φέρει βαριά ιστορική μνήμη, καθώς συνδέθηκε άρρηκτα με τις πιο τραγικές σελίδες και το ξεκίνημα της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού.

Η περιήγηση στην πόλη της Σαμψούντας, εστιάστηκε στην εμβληματική συνοικία

της Αγίας Τριάδας, το άλλοτε ζωντανό πνευματικό, οικονομικό και θρησκευτικό κέντρο του ποντιακού ελληνισμού της πόλης. Εκεί, οι προσκυνητές είχαν την ευκαιρία να αντικρίσουν τα σιωπηλά αλλά επιβλητικά μνημεία της ελληνικής παιδείας, όπου άκμαζαν τα τέσσερα σπουδαία ελληνικά εκπαιδευτήρια: το ξακουστό Τσινέκειο Γυμνάσιο, το ιστορικό Αρρεναγωγείο, το Μικτό Νηπιαγωγείο και το Παρθεναγωγείο της πόλης. Η συγκίνηση ήταν διάχυτη καθώς το γκρουπ περπάτησε ανάμεσα στα εναπομείναντα αρχοντικά των Ποντίων, ενώ πραγματοποιήθηκε στάση και στην κεντρική Πλατεία Ρολογιού. Μετά από μία σύντομη περιήγηση στην τοπική αγορά, οι προσκυνητές επιβιβάστηκαν στο λεωφορείο με προορισμό την ενδοχώρα του Πόντου και την πανέμορφη πόλη της Αμάσειας.

Η Αμάσεια, γενέτειρα του αρχαίου γεωγράφου Στράβωνα, υποδέχθηκε τους Αιτωλοακαρνάνες προσκυνητές με το μοναδικό της φυσικό και αρχιτεκτονικό κάλλος, καθώς πρόκειται για μία πόλη που τη διασχίζει ο Ίρις ποταμός, δημιουργώντας ένα ειδυλλιακό σκηνικό κατά μήκος του οποίου οι εκδρομείς θαύμασαν τα περίφημα παραδοσιακά σπίτια οθωμανικής περιόδου, τα οποία είναι εντυπωσιακά χτισμένα ακριβώς πάνω στον κάθετο βράχο. Η Αμάσεια υπήρξε η αρχαία πρωτεύουσα του Βασιλείου του Πόντου και έδρα της ιστορικής Μητροπόλεως Αμασείας, ενώ παράλληλα αποτελεί έναν τόπο μαρτυρίου, καθώς εκεί το 1921 στήθηκαν από το κεμαλικό καθεστώς τα διαβόητα «Δικαστήρια Ανεξαρτησίας», οδηγώντας στην αγχόνη την πνευματική και κοινωνική ηγεσία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Η τρίτη ημέρα του προσκυνήματος ήταν αφιερωμένη σε μία συγκλονιστική παραθαλάσσια διαδρομή με τελικό προορισμό την ιστορική καθέδρα των Μεγάλων Κομνηνών, την ξακουστή Τραπεζούντα. Το οδικό ταξίδι εξελίχθηκε σε μία μοναδική

εμπειρία, καθώς μπροστά στα μάτια των ταξιδιωτών ξετυλίχθηκε ένα θεσπέσιο, καταπράσινο φυσικό τοπίο, με τη μία πλευρά του δρόμου να βρέχεται μόνιμα από τη Μαύρη Θάλασσα. Κατά μήκος της διαδρομής, ο ξεναγός μετέφερε το γκρουπ νοερά στο παρελθόν, αναλύοντας τις αρχαίες και βυζαντινές ελληνικές ονομασίες των πόλεων, όπως η Οινόη και το Πολεμώνιο, με την πρώτη μεγάλη πνευματική στάση να πραγματοποιείται στο εμβληματικό Ιασώνιο Άκρο, όπου στέκει αγέρωχος ο ιστορικός Ναός του Αγίου Νικολάου, χτισμένος το 1869. Η στιγμή της εισόδου στον Ναό ήταν συγκλονιστική, καθώς μέσα σε ατμόσφαιρα βαθιάς κατάνυξης, ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ. Δαμασκηνός, πλαισιωμένος από τους Ιερείς, έψαλε το απολυτίκιο του Αγίου Νικολάου, σκορπίζοντας ρίγη συγκίνησης. Αμέσως μετά οι προσκυνητές βάδισαν προς τον γραφικό φάρο, προτού το λεωφορείο συνεχίσει την πορεία του περνώντας από την πανέμορφη Κερασούντα, την Τρίπολη και τα Πλάτανα, για να φτάσει αργά το απόγευμα στην αρχοντική Τραπεζούντα.
Η τέταρτη ημέρα επιφύλασσε την κορυφαία στιγμή του ταξιδιού στον Πόντο με την ανάβαση στο θρυλικό Μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά – ριζωμένο στην καρδιά του όρους Μελά – το οποίο αποτελεί το αιώνιο σύμβολο της Ορθοδοξίας για περισσότερους από 16 αιώνες. Η διαδρομή μέσα από την κοιλάδα των Ματσουκάτων ήταν θεσπέσια, πνιγμένη στο καταπράσινο δάσος και τα τρεχούμενα νερά.

Με επικεφαλής τον Σεβασμιώτατο ξεκίνησε η ανηφορική ανάβαση του μονοπατιού των παλαιών ασκητών. Η Μονή, που ιδρύθηκε το 386 μ.Χ. από τους Μοναχούς Βαρνάβα και Σωφρόνιο, καθήλωσε το γκρουπ με την υποβλητική ατμόσφαιρα, το Ιερό Σπήλαιο και τις υπέροχες τοιχογραφίες και αγιογραφίες των Κομνηνών, οι οποίες φέρουν ακόμα τη λάμψη της βυζαντινής τέχνης. Η συγκίνηση έφτασε στο κατακόρυφο όταν αναπέμφθηκε δέηση από τον Σεβασμιώτατο, ως ένα τιμητικό μνημόσυνο προς την Παναγία Σουμελά και τους ξεριζωμένους Ποντίους αδελφούς μας.
Η προσκυνηματική πορεία της ημέρας ολοκληρώθηκε με την επίσκεψη στον ιστορικό Ναό της Αγίας Σοφίας Τραπεζούντας – λαμπρό δείγμα υστεροβυζαντινής αρχιτεκτονικής – όπου οι προσκυνητές θαύμασαν τον εντυπωσιακό τρούλο, τα ανάγλυφα εξωτερικά προστώα με τον μονοκέφαλο αετό των Κομνηνών, καθώς και τις μοναδικές βυζαντινές νωπογραφίες στο εσωτερικό, διαπιστώνοντας πως παρά τη μετατροπή του ναού σε τζαμί, η πνευματική αύρα της ελληνορθόδοξης κληρονομιάς παρέμεινε ζωντανή και έκδηλη.

Η πέμπτη ημέρα του προσκυνήματος ήταν αφιερωμένη στα χριστιανικά μνημεία της Τραπεζούντας, ξεκινώντας με την επίσκεψη στον Ναό του Αγίου Ευγενίου, ο οποίος είναι αφιερωμένος στον προστάτη και πολιούχο της πόλης και, αν και σήμερα λειτουργεί ως τζαμί, υπήρξε το πνευματικό οχυρό των Κομνηνών. Στη

συνέχεια οι προσκυνητές επισκέφθηκαν την Παναγία Χρυσοκέφαλο, τον παλαιό Μητροπολιτικό Ναό της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας και συνέχισαν με την επίσκεψη στην Εκκλησία της Αγίας Άννας, την παλαιότερη σωζόμενη εκκλησία της πόλης (7ος – 9ος αι.) και την Εκκλησία του Αγίου Ανδρέα.

Στη συνέχεια κατευθύνθηκαν στους καταπράσινους λόφους της Τραπεζούντας για να επισκεφθούν την περίφημη Έπαυλη του Οίκου Καπαγιαννίδη, την οποία ανέγειρε ο Κώστας και η Άννα Καπαγιαννίδη το 1890, υπό την επίβλεψη του περίφημου μηχανικού Αλέξανδρου Κακουλίδη. Οι επισκέπτες καθώς περιηγούνταν στους χώρους της εξαίσιας αυτής βίλας, εντυπωσιάστηκαν από την αρχοντιά, τη φινέτσα και τα περίτεχνα έπιπλα, τα οποία καταδεικνύουν τον πλούτο και το εκλεπτυσμένο γούστο της οικογένειας Καπαγιαννίδη.

Την 5η Ιουλίου ολοκληρώθηκε το προσκύνημα στο Πόντο και οι προσκυνητές, αεροπορικώς, κατευθύνθηκαν στην Κωνσταντινούπολη. Αμέσως μετά την άφιξη ξεκίνησε μια συγκλονιστική προσκυνηματική περιήγηση, με πρώτο σταθμό την Ιερά Μονή Παναγίας της Μπαλουκλιώτισσας. Εκεί έγινε ξενάγηση στο ιστορικό Αγίασμα, ενώ οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν με βαθύ σεβασμό τους τάφους των Οικουμενικών Πατριαρχών και των μεγάλων εθνικών ευεργετών. Στη συνέχεια μετέβηκαν στην ιστορική Παναγία των Βλαχερνών, όπου το 626 μ.Χ. οι κάτοικοι της Βασιλεύουσας έψαλλαν για πρώτη φορά τον Ακάθιστο Ύμνο. Όλο το γκρουπ έψαλε ομοθυμαδόν «Τῇ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια», σκορπίζοντας ρίγη κατάνυξης στους παρευρισκομένους. Η κορύφωση της ημέρας ήρθε με την επίσκεψη στο Οικουμενικό Πατριαρχείο στο Φανάρι, όπου εισερχόμενοι οι προσκυνητές στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου είχαν την ευκαιρία να ασπαστούν τα ιερά λείψανα των Τριών Ιεραρχών (Αγίου Βασιλείου, Αγίου Γρηγορίου, Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου), καθώς και τα ολόσωμα λείψανα των Αγίων Ευφημίας της Μεγαλομάρτυρος, Σολομωνής, μητέρας των Αγίων Επτά Μακκαβαίων Παίδων και Θεοφανούς της Βασίλισσας, αντικρίζοντας παράλληλα με δέος τη Στήλη της Φραγκελώσεως με το διασωθέν καρφί από το μαρτύριο του Ιησού Χριστού.

Την επόμενη ημέρα οι εκδρομείς επισκέφθηκαν τον επιβλητικό Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδος Σταυροδρομίου στην Πλατεία Ταξίμ (1880), το διαχρονικό σύμβολο της ελληνορθόδοξης κοινότητας της περιοχής, και αμέσως μετά οι προσκυνητές έζησαν τη μαγευτική εμπειρία μιας κρουαζιέρας με καραβάκι στον θρυλικό Βόσπορο, θαυμάζοντας από το κατάστρωμα τα μεγαλοπρεπή Ανάκτορα του Ντολμά Μπαχτσέ, τις περίφημες παραθαλάσσιες επαύλεις, τον μυθικό Πύργο του Λεάνδρου και τις επιβλητικές κρεμαστές γέφυρες που ενώνουν την Ευρώπη με την Ασία. Στη συνέχεια, το γκρουπ μετέβη στο ιστορικό κέντρο της παλιάς Πόλης, στον Βυζαντινό Ιππόδρομο και στο Παγκόσμιο Μνημείο της Αγίας του Θεού Σοφίας (6ος αι.)
Το πλούσιο πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με μία απογευματινή επίσκεψη στην περίφημη Σκεπαστή Αγορά, όπου οι συμμετέχοντες περιπλανήθηκαν στα δαιδαλώδη στενά της, ανάμεσα σε μια πανδαισία χρωμάτων και αρωμάτων.

Η τελευταία ημέρα του οδοιπορικού, 7η Ιουλίου, επιφύλασσε μεγάλη συγκίνηση, καθώς οι προσκυνητές παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Αγίας Κυριακής στο Κοντοσκάλι, στην οποία χοροστάτησε ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαίος, παρουσία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Μαξίμου, Αρχιερέων, Κληρικών και πλήθους κόσμου.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ο Παναγιώτατος τίμησε τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας και τους προσκυνητές, καλώντας τους να παρακαθίσουν στην επίσημη δεξίωση στο Πνευματικό Κέντρο του Ναού, όπου προσφέρθηκε πλούσιο κέρασμα από τις κυρίες της Κοινότητας. Ο Παναγιώτατος συνομίλησε πατρικά με τους προσκυνητές, ευλόγησε και φωτογραφήθηκε με όλο το γκρουπ.

Ακολούθησε περιήγηση στην ιστορική περιοχή του Κοντοσκαλίου, με κορυφαίο σταθμό την επίσκεψη στον εξαίσιο Ιερό Ναό της Παναγίας της Ελπίδος. Ο Ναός έχει μεγάλη και μακρά ιστορία. Ο χώρος όπου βρίσκεται υπήρξε τόπος ορθοδόξου λατρείας ήδη από τον 14ο αιώνα. Καταστράφηκε από πυρκαγιά στις αρχές του 15ου αιώνα, ενώ ήδη λειτουργούσε αφιερωμένος στην Παναγία Ελπίδα. Ο σημερινός Ναός θεμελιώθηκε στις 4 Ιουνίου 1895. Πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες, ομορφότερες και πιο καλοδιατηρημένες Ορθόδοξες χριστιανικές εκκλησίες της Πόλης. Κύρια χαρακτηριστικά της είναι οι δύο μεγάλοι πύργοι της με τα καμπαναριά και ο θαυμαστός θόλος της.

Αμέσως μετά το γκρουπ αναχώρησε για το αεροδρόμιο, απ’ όπου ξεκίνησε το ταξίδι της επιστροφής, με τις καρδιές όλων γεμάτες από πνευματική αγαλλίαση και ανεξίτηλες αναμνήσεις.
Η πολυήμερη αυτή προσκυνηματική εξόρμηση της Ιεράς Μητροπόλεως Αιτωλίας και Ακαρνανίας άγγιξε τις ψυχές όλων των συμμετεχόντων, καθώς η περιήγηση στα αιματοβαμμένα και αγιασμένα χώματα του αγιοτόκου Πόντου λειτούργησε ως μία νοερή επιστροφή στα τραγικά γεγονότα της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού, του βίαιου ξεριζωμού και της βάναυσης αρπαγής των πατρικών περιουσιών. Ρίγη συγκίνησης και εθνικής υπερηφάνειας προκαλούσε κάθε φορά η ομόθυμη ψαλμωδία ύμνων εντός των Ιερών Ναών, που άλλοι στέκουν πια έρημοι και βουβοί, άλλοι έχουν μετατραπεί σε τζαμιά και άλλοι λειτουργούν ως μουσεία.

Δείτε ΕΔΩ φωτογραφικό υλικό